

Dvärgpapegoja (*Agapornis sp.*)

Lämplighet

Dvärgpapegojan är nyfiken, livlig och relativt lättkött fågel. Det engelska namnet, lovebird säger att de bör vara två stycken för att må bra. Den blir lätt tam och är lekfull och vill gärna ha många olika leksaker. Den vanligaste arten är den rosenhuvade dvärgpapegojan, som också anses vara den tuffaste och den som låter mest. I fångenskap blir den 15-20 år.

Ursprung

Dvärgpapegojan lever i par i skog, halvöken och på savannen på det afrikanska fastlandet från Eritrea i norr till Angola i söder.

Utseende

Dvärgpapegojan har en kraftig kroppsbyggnad med kort stjärt och vars längd varierar mellan 13-17 cm och de väger mellan 40-60 gram. De flesta dvärgpapegojorna är i huvudsak gröna med olika färger framför allt på huvudet. Det finns flera olika framavlade färger så som blå och gul.

Foder

Som bas ges dagligen en fröblandning av god kvalitet med inte för mycket feta fröer så som solrosfrö. Som komplement ges dagligen en pelletsblandning och mycket frukt och grönt. Ges en näringsriktig foderstat behöver man ej ge vitaminer. Ge aldrig fågeln choklad, koffein eller alkohol. Avokado är dödligt giftigt för fåglar.

Ljus

Papegojor kan lida av kalkbrist trots att de får tillräckligt med kalk i kosten. För att tillgodogöra sig kalk måste papegojan ha vitamin D. Vitamin D tillgodogör sig fågeln via UV-ljus som den får från solen eller speciella lysrör som finns speciellt för fåglar. Dessa byts ut varje år då de avtar i styrka. De

bör sitta cirka 40 cm från den plats där papegojan tillbringar merparten av sin tid. Det bästa är dock om papegojan får ofiltrerat solljus (ej genom glas) på sig.

Buren

Då dvärgpapegojan är en mycket aktiv fågel rekommenderas en mycket stor bur, gärna större än vad föreskrifterna anger. Om det går bör fågeln helst hållas i en voljär. Många av de burar som finns att köpa är väldigt höga, vilket lurar köparen att tro att det är en stor bur. Volymmässigt stämmer det, men inte utrymmesmässigt. En fågel behöver utrymme vågrätt, inte i höjdded då den inte flyger lodrätt utan vågrätt. Inred buren med olika tjocka naturgrenar av lövträd. Lägg tidningar eller träflis på botten. Det bör finnas flera mat- och vattenskålar som placeras så att fågeln inte kan bajsa i dem. Leksaker och grenar att gnaga på bör alltid finnas.

Handhavande

Om dvärgpapegojan inte är tam och den måste fångas, använd en handduk och lägg över fågeln. Ta ett försiktigt men bestämt grepp bakifrån om fågelns huvud och undernäbb. Håll om fågelns hela kropp löst men ändå bestämt, kläm ej över bröstkorgen då fågeln andas med hela kroppen.

Hemkomsten

Om en ung dvärgpapegoja inköpts ska den kunna äta själv innan hemkomsten. Låt den själv klättra ur transportburen och in i buren som förberetts med mat och vatten. Låt den sitta i lugn och ro första dygnet. Närma er buren försiktigt, småpratande och med lugna rörelser. Om fågeln inte äter och dricker andra dagen, kontakta säljaren. En svag nattlampa hjälper fågeln att orientera sig.

Skötsel

Mat, frukt och grönt och vatten byts dagligen, oftare om det är förorenat. Rengör mat och vattenskålar dagligen och bur och sittpinnar minst en gång i veckan. Ta bort bajs och matrester från botten dagligen då det annars bildas bakterier. Dvärgpapegojor gillar att bli duschade. Då den är mycket känslig för luftföroreningar ska man ej röka inomhus.

Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 2014:17, Saknr L 80) hur man håller en papegoja

- En dvärgpapegojas bur vara minst 0,7 x 0,45 m och 0,6 m hög. Buren ska berikas med saker att klättra på, föremåla att gnaga och plocka sönder. Det ska finnas foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Berikningsföremål ska bytas ut med så täta intervall att fågeln inte tappat intresset och slutar använda föremålen.
- Fåglar som i naturen lever i par ska hållas i par eller grupp, man bör därför inte ha en dvärgpapegoja utan minst två av samma art eller släkte.
- Vingklippning får inte ske regelbundet, utan endast under vissa omständigheter.
- Ett koppel får inte fästas runt benet eller ringen på papegojan. Ett flygsele eller motsvarande som sitter runt kroppen, och som hanteras av människa, får användas tillfälligtvis.
- Papegojor bör dagligen ha tillgång till utrymmen där de kan utföra naturliga rörelsemönster såsom att flyga fritt.
- Papegojor ska hållas i en berikad miljö som stimulerar dem att utföra sina naturliga beteenden och förhindrar att de utvecklar beteendestörningar.

Sjukdom

Dvärgpapegojan är i allmänt tålig och frisk, dock händer det att honor lägger överdrivet mycket ägg vilket kan leda till värpnöd och då bör fågelkunnig veterinär omedelbart kontaktas. Den kan även drabbas av psittacine beak and feather disease. Tror du att din fågel är sjuk, kontakta en fågelkunnig omedelbart då sjukdomsförloppet ofta är mycket snabbt. Tänk på ordspråket ”Den dagen din fågel verkar sjuk, är den dagen den dör”. Tecken på sjukdom är ändrat beteende, matvägran, uppburrad fjäderdräkt, matta och trötta (ovala) ögon. I väntan på veterinärbesök placera fågeln i ett fuktigt uppvärmt rum (ca 30 grader), använd ej värmelampa då det punktvis kan bli för varmt. Ett bra sätt att hålla koll på sin fågel är att väga den en gång i veckan. Minskar den mer än 10 % i vikt bör fågelkunnig veterinär uppsökas.

Litteratur

Smith G. A. 1979. Lovebirds and Related Parrots. Paul Elek Limited London

Lovebirds: A Complete Pet Owner's Manual, Mary Gorman

Lovebirds: Owners Manual and Reference Guide, Dirk Van den Abeele

